

Савецкая Беларусь
Organ Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЕДАКЦЫ: МЕНСК, роу вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

КАНОТА: Менск, роу вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

Table with subscription rates: ПАДПИСНАЯ ПЛАТА, ПЛАТА ЗА АБСТІНІ, ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ.

9 ГОД ВЫДАВАННЯ.

ШТО ДЗЕННАЯ ГАЗЕТА.

№ 109 (2297) Нядзеля, 13-га мая 1928 г.

Зьмены ў законе аб сельска-гаспадарчым падатку

Сяньня ў нашай газеце друкавацца закон аб сельска-гаспадарчым падатку на 1928-29 г., выданы ўрадам БССР. Закон аб падатку пераглядзеца ў наступным годзе.

Працэс Беларускае Грамады. Абарона разьбівае тэзісы абвінавачанья.

Канец прамовы абаронцы Сьмяроўскага.

(Па тэлефону ад уласнага карэспандэнта).

Пасьля перапынку абаронца Сьмяроўскі казаў далей: ДРУГАЯ КАПЦЭПЦЫЯ ПРАКУРАТУРЫ гаворыць аб існаваньні самастойнае зьмовы сярод Грамады. Але, як нам вядома, змова ўяўляе сабою арганізацыю, якая мае складзіваць зброю.

Сусьветнае сумленьне ня сьпіць. НА АБОРОНУ ГРАМАДЫ.

(Ад нашага уласнага карэспандэнта).

Вабрача гарачка, цэлы шэраг палітычных працэсаў, падае ў Румыніі, армію Бала-Буна ў Вене, землярэўны на Балканах, замах на савецкага прадстаўніка ў Варшаве і інш., — усё гэта такіх падае, якія прыцягваюць увагу дахочай да сьветнай эўрапейскай думкі. Ня толькі жоўтая, бульварная прэса, але нават органы сур'янага друку і тыя прымушаны прыставацца да жадавольна чытаць. Ну, а лёгкадушны эўрапейскага чытача і асабліва чытачкі добра вядома.

Пасьля двух гадоў дыктатуры Пілсудзкага.

13 мая 1926 году, г. ё. два гады таму назад, Пілсудскі пачаў сьцьбіць дэмакратыі ў Польшчы. З параўнальна невяліка часткаю перага іму войска, якое станава ў Рымбургу каля Варшавы, Пілсудскі выступіў прэйм'ерам і стварыў урад Вітоса.

Падняньне акупавана японцамі.

ШАНХАЙ, 11-У. Згодна паведамленьня Сін-Ван-Бао ад 10 мая, японскае ўрады акупавана Цзіньнань і Уэйнань ўсёю японскай арміяй. Чыгуначныя зносіны з Цындаю адноўлены, прычым ужо ў гэтым гораду ўсталяваны знамяны японскай арміі.

Паўднёўцы ў 120 вярстох ад Пекіну.

ШАНХАЙ, 11-У. Водлуг паведамленьня Чан-Кай-Шы аддаў загад аб агульным наступе ў напрамку на Пекін. Паўднёвае войска, якое наступае ўздоўж Цзян-цзын-Лукоўскае чыгункі, дасягнула Піньюана і шпарка падыходзіць да Дэчжоу (важкіх страляльных пункт на Цзянцзын-Лукоўскай чыгункі ў 120 кіламетрах на поўнач ад Цзінань).

Як ліга нацыі, бароніць нацыі.

ПАРЫЖ, 11-У. Водлуг паведамленьня ў Міністэрства замежных спраў Францыі, нацыяналістычны фронт у Італіі ўсталяваў саюз з нацыяналістычным фронтам у Італіі.

Вэнгрыя дамагаецца выдачы Бэла Куна.

МАГЧЫМА ЗЬЯЎЛЕНЬНЕ СЬВЕЖА-СЬПЕЧАНЫХ 'ЛІСТОЎ ЗІНОЎЕВА'. ВЕНА, 11-У. У зьвязку з заяваю кавалера Зейнеля аб намеры ўраду аднавіць сувязь па справе Бэла Куна, 'Ротэ Фан' паведамае, што ў Будапешце ўжываюць усе вахалы, каб узяць каміюні ў сувязь з вэнгерскім друкам.

Шулерства ангельскае дыплёматы.

ЛЕНДАН, 11-У. У пачатку вобразнага дэпутат Кювэрты (рабочая партыя) ўвару ў палатку лардэ Бэрнхольда ў Бэрліне, заявіў: 'Як вядома, палітыка, якая абмрабляе людзей у час гэтага падарожжа, гэта — палітыка шулерства і прамаўленьня ў імя дэмакратыі.'

Францускі меншавікі зьнялі маску.

ПАРЫЖ, 11-У. Абарона на апошніх выбарах сацыялістычны дэпутат Сіэз у гутарцы з супрацоўнікамі газэты 'Пі Блэ' заявіў: 'Палова членаў сацыялістычнае фракцыі палаты новага складу ГАТОВА ІСЬЦІ ЗА ПУАКАРЭ і супрацоўнічаць з ім.'

Францускі меншавікі зьнялі маску.

ПАРЫЖ, 11-У. Абарона на апошніх выбарах сацыялістычны дэпутат Сіэз у гутарцы з супрацоўнікамі газэты 'Пі Блэ' заявіў: 'Палова членаў сацыялістычнае фракцыі палаты новага складу ГАТОВА ІСЬЦІ ЗА ПУАКАРЭ і супрацоўнічаць з ім.'

Як ліга нацыі, бароніць нацыі.

ПАРЫЖ, 11-У. Водлуг паведамленьня ў Міністэрства замежных спраў Францыі, нацыяналістычны фронт у Італіі ўсталяваў саюз з нацыяналістычным фронтам у Італіі.

Шулерства ангельскае дыплёматы.

ЛЕНДАН, 11-У. У пачатку вобразнага дэпутат Кювэрты (рабочая партыя) ўвару ў палатку лардэ Бэрнхольда ў Бэрліне, заявіў: 'Як вядома, палітыка, якая абмрабляе людзей у час гэтага падарожжа, гэта — палітыка шулерства і прамаўленьня ў імя дэмакратыі.'

Францускі меншавікі зьнялі маску.

ПАРЫЖ, 11-У. Абарона на апошніх выбарах сацыялістычны дэпутат Сіэз у гутарцы з супрацоўнікамі газэты 'Пі Блэ' заявіў: 'Палова членаў сацыялістычнае фракцыі палаты новага складу ГАТОВА ІСЬЦІ ЗА ПУАКАРЭ і супрацоўнічаць з ім.'

Польска-літоўскія перамовы ў тупіку.

ВОСТРЫЯ РОЗНАГАЛОСЬЦІ ў АСОБНЫХ ПАДКАМІСІЯХ.
КОУНЯ, 11-5. На учарайшым вечар, пасяджэнні падкамісія ў справе ўпарадкавання матэрыяльных прэтэнзій літоўцаў у звязку з захопам Вільні генералам Жэйліўскім у 1925 г., польская дэлегацыя не задалася ў матэрыялі літоўскага патрабавання аб выдачы ўзнагароды ў суме 7 з паловай мільёнаў далаўраў за ўтрыманне літоўскай арміі ў часе выступлення палкаў. Пытанне будзе перададзена на разгляд пленуму абедзвюх дэлегацый.

На пасяджэнні падкамісія ў абсалютна ўзніклі рознагалосці наконт прадулежываемага польскім праектам гарантыянага ўзаоружэння мяшаных камісіяў дзеля ўпарадкавання пытання аб Вільні. Літоўска дэлегацыя выказалася проці арганізацыі

мяшаных камісіяў, лічачы, што Віленская вобласць належыць Літве.

ВАЛЬДЭМАРАС НЕ СПАДЗЯЕЦЦА НА СТАНОУЧЫЯ ВЫНІКІ ПЕРАМОЎ.

ВАРШАВА, 11-У. Афіцёр «Эпока» агаляе гутарку Вальдэмараса з прадстаўніцтвам чужаземнага друку. На пытанне аб адносках да працы Галуўна (назвышчым асуджанага дэлегацыя польскага міністра замежных спраў і старшыня польскага дэлегацыі на польска-літоўскіх перамовах) аб пашырэнні блытцкага саюзу праз заахаванне бар'ера між Німеччынай і СССР, Вальдэмарас адказаў: «Нам Галуўна прытрымліваецца такога думкі, якім трэба лічыць, што ён прычына саюзаў міністэраў».

На пытанні аб Вільні, Вальдэмарас заявіў: «Пытанне аб Вільні застаецца ўвесь час на чарзе дню. Магу сказаць, што польска-літоўскі напружанне па пытанні аб Вільні не абмяжована ўходам. Гэтае пытанне з'яўляецца крэйпай да міру ці вайны і мае міжнародны характар. Ужэ кажу ў Женева, што чарговая вайна можа распачацца ў першую чаргу ўласна з-за віленскага пытання».

У СІЮЗНЫХ РЭСПУБЛІКАХ.

АМАНУЛА-ХАН У ЛЕНІНГРАДЗЕ.

ЛЕНІНГРАД, 10-5. У 4 годзім дню адбыліся ў жонкаю, членамі сям'і і сьвітаю, супольна з Вараўшэўскім і Караханам і прыкамандзіраваным да яго асобамі, наведлі дзяржаўнае падарожжа ў Ленінград, дзе знаёміліся з вытворчасцю.

ПАЧЫНАЕЦЦА ПРАЦЭС ШАХЦІНСКІХ КОНТРА-РЭВАЛЮЦЫЯНЭРАЎ.

СКЛАД ГРАМАДЗНАГА АБІНВАЧАННЯ.

МАСКВА, 11-5. 11-га мая пад старшынствам Вышнскага адбылося распорядкае пасяджэнне спецыяльнага прысутнасці верхоўнага суду СССР, якое разглядала пытанне аб дазволе ўдзельнічаць на працэсе аб эканамічнай контр-рэвалюцыі ў Давбасе грамадзян абінавачанню. У якасці грамадзян абінавачаных дэлегаваны інжэнэр Шэйн (старшыня ВМД), прафесар Асады (намеснік старшыні Дзяржаўнага СССР), прафесар Бах (дырэктар хімічнага Інстытуту імя Бар-

Па Беларускай ССР.

Трымайце аблігацыі.
НЕ ДАВАЙЦЕ СПЭКУЛЯНТУ І КУЛАНУ НАЖЫВАЦЦА.

Сяляцтва, асабліва блытцкая частка, праде розным прыватным гандларам і саматужнікам амаль дарма свае аблігацыі пазыкі ўмацавання сільскай гаспадаркі.

Так, напрыклад, трэба сельняню летняя шапка ці што іншае, і пана такой рэчы адзіна-два рублі, ён і плаціць за яе аблігацый у 2 з паловай і ў 5 руб. Ужэ шмат хто з сельня такім чынам абмяла свае аблігацыі.

Адгугуль вынік думка аб тым, ёсць у гарадох, мястэчках і вёсках ёсць ужо спецыяльныя скупшчыкі аблігацый ад сельня.

Гэтыя скупшчыкі ашукваюць селянства і вымагаюць ад яго аблігацый за дарма.

Іны добра ведаюць, што хутка будзе росшырэн гэтых аблігацый і яны зможуць выйграць замест селянства-бедняка вялікія сумы грошай, ды і увесь час будуць атрымоўваць праданты па гэтых аблігацыях.

Сяляцтва не разумее таго, якую шкоду яно робіць свае праданты амаль дарма ў рукі спэкулянта свае аблігацыі.

Ужэ надоўга, некалькі дзён застаўся чакаць да першага тыхару пазыкі. І вось селянства-бедняк па сваёй аблігацыі, калі яна будзе ў яго, можа выйграць і гэтым умацаць сваю гаспадарку.

Сяляцтва трэба заахаваль свае аблігацыі і сачыць за росшырэннямі.

Трэба зважыцца ўсе захаву спэкулянтаў вымагчы ад селянства за дарма (за поўнага або і чвэрць цана) аблігацый.

Трэба тэрмінова ўсім культаўным селянам на вёсцы і савецкім установам прывесці па гэтым пытанню належную працу сярод селянства. Х. П. Калінкавіцкі р., Мазырычына.

Да мэліярацыі работ падрыхтаваліся.

Падрыхтоўка да мэліярацыйных работ у большасці акругаў закончана. Так, ужо набраны рабочыя для мэліярацыйных работ дзяржаўнага значэння, загатоўлены неабходныя інструменты і матэрыялы.

Вытворчасць дзяржаўных мэліярацыйных работ (урагаванне рэк, капітальныя рамонт магістральных каналаў і г. д.) дасць магчымасць насельніцтву ў бліжэйшай будучыне асушыць 57000 гектараў балот, якія да гэтага часу не давалі ніякай карысці. Мэліярацыйныя т-вы ў бягучым сезоне мільёну асушыць 24000 гектараў балот. Сёлета сезон мэліярацыйных работ па ўсім акругах пачнецца ў канцы мая.

У ПАНСКОЙ ПОЛЬШЧЫ.

АДОЗВЫ ў АБАРОНУ ГРАМАДЫ.

Гэтымі днямі каля Зейшых раскідана было шмат адозваў і неалегаліна газэты «Чырвоны Сцяг», у якіх насольніцтва заклікала бараніць адданых пад суд грамадаўцаў.

ПРАЗІТ ПОЛЬСКАЕ АМНІСТЫІ.

ВАРШАВА, 12-5. Польская рада міністраў заахавала прапанаваную ад 10-х чэрвеня неалегаліна Польскай. Амністыя датычаецца ў першую чаргу злачынстваў, учыненых у 1919-20 год г. Амністыя распаўсюджваецца на некалькіх катэгорыях калюнаўцаў, асуджаных да 3-га мая 1928 г. і на некалькіх калюнаўцаў, не даасуджаных 17-ці гадоўага ўзросту. Згодна прапанаванай асауджанням да зьяўлення на ўсё жыццё кара зьяўляецца да 15-ці гадоў, а пакарэннае сьмерцю зьяўляецца на пачынальну катаргу.

ФАШЫСЦАЕ ПРЫЗНАЧЭНЕ.

ВАРШАВА, 11-У. На пасяджэнні біюжэтане Камісія союму міністраў унутраных спраў Сяліўскага ў вострай, накіраванай проці камуністаў прамова заявіў: «Урад не намеран дазволіць легальнае існаванне камуністычнае партыі. Палітычна Умова Польска не дазваляе гэтага рашэння».

ПРЫСУД НАД УКРАЇНЦАМІ ў ЛЬВОВЕ.

Пасля двухдзённага разгляду справы 13 маладых украінскіх вучняў, абінавачаных у дзяржаўнай зарэда, суд прызнаў 9 абінавачаных вінаватымі і 9 апраўдаў. Канчаткова прыгавор будзе вынесены 7 мая.

АМЭРЫКАЇЗАЦЫЯ КАНЫСТУЦЫІ.

«Газ. Варш» паведамае, што «Бабе супрадаўніцтва з урадам» мае намер унесці ў хуткім часе ў сойм праекты аб эканамічнай канстытуцыі, аб выбарх прэзідэнта, аб адкаснасці ўраду перад прэзідэнтам і г. д.

ЗАМАХ НА КАМЭАНДАТА ПАЛІЦ. РЭЗЕРВУ ў ВІЛЬНІ.

6 мая г. г. на камэанданта паліцэйскага рэзерву ў Вільні п. Бібула зроблена быў замах. Паліцэйскі Г. Маніні шха увайшоў у памішаньне, якое займае Бібула і даў у яго некалькі стрэлаў, але прамакнуўся і быў потым арыштаваны.

НАПАД НА МАЭНТАН.

«Слова» (№ 103) паведамае, што 26-дзёнамі напад адбыўся, у лісьце 26-дзёнамі рознавыбарні і стрэламі, учыніў 3 мая г. г. асауджаны ў 5 гадоў, дзя на фальварак Луці, які выхавіўся ў 18 мая, ад Сяліўскай. Бандыты атрабілі ўласныя мейнты на 2000 ал., пасля чаго ўніклі лесам у новадомны ірунку. Пакуль-што яны на адоўжаны.

Спацуваньне ўраду СССР ад ўсесаюзнае Акадэміі Навук.

ЛЕНІНГРАД, 9-У. Акадэмія Навук у зьвязку са сьмерцю Цурупы паслаў Рыкаву тэлеграму, у якой выказвае СНК глыбокае спацуваньне з прычыны сьмерці аднаго з буйнейшых працаўнікоў і будаўнікоў нашага Саюзу.

4-хгадовы курс на рабфаках РСФСР.

МАСКВА, 10-5. Галоўпрафсаветы РСФСР пачаюць тэрыя навучаньня на дзёнах рабфаках да 4-х гадоў. Заставацца на другі год можна ня больш аднаго разу на ўсёх курсах і дазваляецца толькі ў выключных выпадках. Ужэ ў гэтым годзе прапанаваў трохі павялічыць патрабаваньне пры допуску студэнтаў да выпускных экзаменаў.

Згараз 3 чалавекі, якіхкі апалы аграрна 8 чалавекі. К 7 годзім вечару пажар пачаў вышпаша.

Вялічэзны пажар у Кутаісе.

КУТАІС, 10-4. Райёнаю ў канцы Геліскае вярнула пачаўся пажар, які хутка распарсюдзіўся, з прычыны молага ветру. На пажар пыхаўся ўсё вясельнае камаля. Асаўнае выдарожжа вальварна ўскладна працу. Да гэтыхкі выдкі былі мобілізаваны ўсе перавозчыныя сродкі. Да 6 гадоў увечары ВІЯРЭДА ЗБЫШ 300 ДАМОЎ. Да гэтага часу прыбылі ў Кутаісе пажарныя камаля і Застаўшій, Паді і інш. гародню. Дарожню пажарнае падатра Чароўнага Кржыку.

БЕЛАГВАРДЗЕЙСКІХ ЭМІГРАНТАЎ ВІШЬЧЫЦА З ПОЛЬШЧЫ.

«Газета Поранна» (№ 75) паведамае, што з прычыны замаху на гандляра прадстаўніка СССР Лізарава будзе выдадзена некалькі дзесяткі расейскіх эмігрантаў, падаронна дзейнічаючых якіх вышпаша ў часе апошніх рэзій і сьледзтва.

ЯШЧЭ АДЗІН САЦЫАЛ-ДЭФЭН-ЗЫШЧЫК.

ВАРШАВА, 11-У. Раейшчэ супрадаўніца польскае ахранні Вальцэўска, якая выкрыла доната ІПС Мэліўскага, як агента ахранні, атрымлае шмат ананісных сагражаючых лістоў. Вальцэўска мае намер выкрыць і яшчэ і другога пэўнасаўскага доната, прывітача ягога пакуль-што хаваецца пад літарай Я. Гэты донат быў начальнікам контр-рэзведцы ў Лёгінах.

Вячэрняя «АБС» расшыфроўнае го-ту пацэпну літару ЯІ, зааўдчыны, па ёй разумеюцца пэўнасаўскі донат Івароўскі, прэзідэнт гораду Варшава, раейшы начальнік дэфензывы 1-ае брыгады.

ВЫЗВАЛЕНЬНЕ З АСТРОГУ.

Гэтымі дзямі зьяўляецца з астрого на Луцінскім пад валад 500 аа. агітатар саюзу беларускіх селяні і работнікаў Я. Дубіні Дубіна арыштаваў у часе выбарчае акцыі ў сойм за бачым антыдзяржаўнаю агітатэю.

ЗАБАСТОВКА ў НОВАГАРДЗКАЙ БЕЛА РУСКАЙ ГІМНАЗІІ.

Мяладзе беларускай гімназіі ў Наваградку ў неадвольнае новыя школьныя пераходы, якіх быў уведзены ў гімназіі новага гімназіі, забаставала. З гэтай прычыны 40 вучняў зьяўляюцца.

КАНФІСКАЦЫЯ «ГОЛАСУ ПРАЦЫ».

9 мая адміністрацыя сканфіскавала № 8 радыкальнай беларускай газэты «Голас Працы» заартыкул «Грамада».

АДБУДОВА ВІЛЕНШЧЫНЫ.

Ад часу сусьветнае і грамадзянскае вайны ў вільнішчым вельдзёвцу адбудована 50950 будынкаў. Ужэ адбудована да апошняга часу толькі 33 проц. У вільнішчых і розных барнах пилер прамавае 3095 гаспадароў.

У КУЛАЦКАЙ ЛІТВЕ.

АМНІСТЫІ, АЛЕ НЕ ДЛЯ РЭВА-ЛЮЦЫЯНЭРАЎ.

КОУНЯ, 11-5. Урад ухвастаў закон аб амністыі, якая будзе абвешчана прэзідэнтам 15-га мая, у дзень дзёнастага сьміну літоўскае Устаўнага абору. Панаўраўнае не сьмерцю за злачынствы, учыненыя да 15-га мая, згодна закону, заахаваныя ў аднаўраўнаю катаргу, бестэрмінова вая катарга за тым-жа злачынствам — на 15 гадоў катаргі. Панаўраўнае на іныхх злачынствах зьяўляюцца наапаўра.

Пад амністыю не паддаюцца толькі зааўдчыны за «гаўтаньні і іншыя ўчынкі, накіраваныя ў шкоду дзяржавы».

АРЫШТЫ КАМУНІСТАЎ У КОЎНІ.

«Глас Прады» паведамае, што «Учынкі з паліцэі на востраг (з 30 краў, на 1 мая) у Коўні арыштавана 72 камуністы».

ПОШАСЬЦЕ ТЫОУСУ ў ЛІТВЕ.

У Літвішчым вавені і ў райёне Коўні пачаўся мьшэны вышпашаны на тыфусе. У сувязі з гэтым у вельдзёрах школах сымпэны зааўдчы.

ЛІТОЎСКІ ЗАМЕЖНЫ ГАНДАЛЬ.

Літоўскі экспарт у сакавіку г. г. складаў 18,1 млн. літаў, імпарт-жа 31,1 млн. літ., ці імпорт перавышае экспорт на 13,0 млн. літаў.

Ад пачатку бягучага году да красавіка літоўскі экспарт склаўся 67,2 млн. літаў, а імпорт—72,3 млн. літаў, ці зьяўляецца паспэўным на 5 млн. літаў.

ЛІТОЎСКІ ГАНДАЛЁВЫ ФЛЁТ.

Група ініцыятараў стварыла літоўскага гандлярага флёту адраўдывае статус акцыянернага т-ва, якое мае-мэжа старо- і эканамічна літоўскі гандляры флёт. Ініцыятары маюць намер вытара-ць большыя капіталы. У сувязі з гэтым большы консул у Коўні наведваў міністра фінансаў і пачаў а і перагаворы.

АБМЕН ПАЛІТВЯЗЬНІМІ МІЖ ЛІТ-ВОЎ І ПОЛЬШЧАЎ.

«Газета Поранна» (№ 3) паведамае, што пры ўдзеле Мінжарнага Чырволага Кржыку валадуча дзёнашкі перамовы аб аб-мэне вільняні між Літвю і Польскай.

Будаўнічы сезон зацягваецца.

ГОМЕЛЬ 12-У. Будаўнічы сезон у Гомелі зацягваецца. Галоўная прычына—слабая падрыхтаванасць будаўнічых органаў да будаўніцтва. Зноў робіцца мінутаюлі працаўнікоў для правядзеньня работ.

Наоуга намі будаўнічыя органы выдзяляюць да асноўнага да гэтай важнай справы, як будаўніцтва. Само будаўніцтва, які зааўдчыны на толькі з боку будаўніцтва, не адзіна велькіх вытворчых наарад прафэсійнае супольна з будаўнічымі органами. Аднак на гэтым наарад з будаўнічых органаў ніхто не выдзяляе. ПЧ 4 Засядзіны чыгуначкі адмалілае рабцы даладз аб будаўніцтве на акруговым вельдзё будаўніцтва.

Будаўнікі неспраўнае чакаюць працы, а не лічэ яма і некалькіх прымушаны іхныя і іншыя мясцовыя, і ў выніку наава на паставаны ахрынаюму і гарасету аб канвэртыцы мурнавага будаўніцтва ў горадох—пры паставаны некалькіх членаў прафэсійнае Жыльаасяўра, валадзела матэрыял для будаўніцтва на акраіны гораду і вараз гэты матэрыял перавозыцца да будаўніцтва.

ЖСКТ «Красный Октябрь» на гэтымкі на паставаны ахрынаюму і гарасету аб канвэртыцы мурнавага будаўніцтва ў горадох—пры паставаны некалькіх членаў прафэсійнае Жыльаасяўра, валадзела матэрыял для будаўніцтва на акраіны гораду і вараз гэты матэрыял перавозыцца да будаўніцтва.

Міжнародны Дзівяч. Тудзень.

Сёлета Міжнародны Дзівяч Тудзень будзе праводзіцца з 20 па 27 мая. У правядзеньні Тудзю прымуць удзел партыіныя, камсаўскакі і піпэрскакі арганізацыі, аддзельна Асьветы і арганізацыі МОНП-у.

У працягу Тудзю адбудуцца зборы ітэрнацыянальнага Уносу піпэраў і асобныя зборы на карысьці піпэрскакі арганізацыі Кітаю і на арганізацыю масавага лядэру для німэдкіх піпэраў.

Правядзеньне 8-га Міжнароднага Дзівяча Тудзю будзе ўзавана з сьвяткаваннем 6-цігадовага юбілею піпэрскакі арганізацыі і дзёна, з якога арганізацыя носіць імя Леніна (23 мая 1924 г.).

Загатоўні яек прахо дзівяч слаба.

На апошній нарадзе Нар. Кам. Гандлю БССР абгаварывалася пытаньне аб хо-дзэ загатоўнае яек. Народа ўстанавіла, што, не зважаючы на шэраг дырэктываў, загатоўні не разгарнуліся ў сісьце працы, і загатоўка яек праходзіла з аўсім неадаўляючых. Асабліва слаба вы-дзэ загатоўку яек селянска-гаспадарчых каапэрацыя. Народа вызначыла шэраг практычных мерапрыемстваў для ўмаца-ценьня загатоўкі яек.

Пастаюльня прэсыдэ СНК дае дырэктыву арынаюмаю, каб яны мелі сталы нагляд за ходам загатоўкі яек. Нар. Кам. Гандлю ставіць на разгляд СНК БССР пытаньне аб бл-зодзёнаскіх сістэмах с-гасп. каапэра-цыі ў сакавіку і красавіку ў галіне загатоўкі яек.

ШТУЧНАЕ АПЛОДЖІВАНЬНЕ.

Віцебск, 10-5. Сёлета ўпершыню пры Вятрынаўскім Інстытуце рабцаў штучнае аплоджываньне кабыл. Гэта праца праводзіцца пад кіраўніцтвам дацэнта Т. Чарнагоўра. Спэцыял-«ся-ляцтва да гэтага досьдэду адносілася з неадвэр'ем, але Т. Чарнагоўра зб'ю-раў групы селяні, чытаў ім лекцыі перад аплоджываннем і вараз селян-ства ўжэ ахвотна прымаюць кабыл.

КОНКУРС НА ЛЕПШАГА РАБОЧАГА.

ГОМЕЛЬ, 11-5. На Дзяржаўскай фабрыцы «Горы Працы» распачаўся пра-ведзёнае конкурсу на лепшага мала-дзёна работчага. У склад камісіі ўва-дзёна спецыялісты фабрыкі. Мота кон-курсу—акуратнае добраўмыслення ад-посын да працы на вытворчасці і ўдзел у грамадзяна-прафэсійнальнх жыцьці.

БУДУЕЦЦА НОВЫ КЛЮБ.

ГОМЕЛЬ, 10-У. Распачаўся лабудова новага 3-паўравоўскага клубу для чыгунач-ных работчых. У мэтах патаўнае будаў-ніцтва правядзёнае чыгуначная каляна. Лабудова каруюцца і падзёнае над дах думамы асновічыя да вярэньна-настрыч-нае месцаў.

КАНТРАКТАЦЫЯ ЛУБІНУ.

Магілёў. Апрача палнавага задан-ня пэтру, сёлета па акруге будзе пра-вядзёнае шырокая кантрактацыя лубіну на палшчы ў 137 гектараў. Для гэтай мэты акрэсьлена адусіньні 2750 т, якія размяркованы на 10 крэдытных таварыствах.

ЗАДАНЬНЕ ВЫНАНАНА.

Ворша, 11-5. Сёлета ў г. Воршы пачне будаўцца новая бэкнонная фаб-рыка. Лабудова гэтай фабрыкі будзе каштаваць 1.400.000 руб. На бягучы год аддучацца 275.000 руб.

Выраб складаных мэтраў.

Некалькі месяцаў таму назад Белар-уска Сімагушэ-Прамслова Сімаў ар-ганізаваў арцель на выраб складаных мэтраў. Да гэтага часу складаныя мэ-тры ўвоўліла з-за межаў. Вытворчасць арцелі поўнасьцю адраўціць паграбы БССР. Беларускі Сімагушэ-Прамслова Сімаў прымае мэры да таго, каб прадукцыя гэтай арцелі размяркоўва-лася праз дзяржаўныя і каапэрацый-ныя ўстановы.

Гаспадарчае „аздараўленьне“ Польшчы.

(Вынікі двохгадовае палітыкі ўраду Пілсудзкага).

І. Прамысловасьць Польшчы а часу вынавычэнні дзяржаўнай незалежнасці да пачатку 1924 г. досыць шпаркі тэмпам адоўжывалася пасля таго, як яна была зруйнавана вайной.

Адзёй галоўных умоў, палгачу-шых гэты працэс, была інфляцыя. Над-ле прыкрасьце расае прадукцыі і пав-лячываўся вываз за межы. Каа'юнкту-ра мела ажрава выразыны экспартны характар,—пры слабай выкасьці ўнут-рачнага рынку, дзякуючы абдыняню працоўных мас. Калы 25 проц. пра-дукцыі тэкстыльнай прамысловасці, асн 40 проц. прадукцыі мэталюргіі, асн 40 проц. адоўжыта каменнага вугла вывазлася за межы.

Дзяржаўныя крэдыты, з прычыны надзвычайнага патаўнае грошай, былі, па сутнасці, дэталіны. З друго-го боку, гэтае патаўнае грошай амаль вызвала прамысловасць ад падацкаў і адначасна аўтаматычна зьяўлялася заробную плату работчых.

Стабілізацыя валюты і ўдзельнае зноўта прывяло да таго, што цэны на ўнутраным рынку хутка дасягнулі, а пасля і перавалілі за сусьветны ўро-вень.

Прамысловасьць, якая аднаўлялася, апынулася ў зямі іных абставінах: ёй прывіла вытрымаць канкурунцыю з замежнымі вырабамі, маючы адста-лы тэхнічны апарат, адчуваючы вялі-кі недахоп у зваротных сродках, маю-чы дары крэдзіт і маючы перад са-бой шпэрае аднаўленьня пры дапамо-зе амерыканскага капіталу—на вы-шэйшай тэхнічнай базе—магутную на-мэцую прамысловасць.

Пачаўшы новы, дзкі і догі кра-і, які ўвесь час абстраўся, і які прысьў ў канцы 1925 г. і пачатку 1926 г. да ватастрафічнага гаспадар-

чых тэроўным сродкам зьяўляюцца не не-адхаватэ вышпаша, у першую чаргу, пра-мы капіталісты ўкладаны і аднаўляю-абсталяваны, але абавязкова ўмовай гэтага зьяўляецца інастэтычны капітал, якога да гэтага часу Польшчы ня мае».

У друкі, прысьвечаны пытаньням гаспадаркі, можна знасьці шмат та-кого роду сьцьвядзеньняў, выказаных самымі капіталістамі.

Здабыццёнае вугалю зьяўляецца той галінай прамысловасці, у якой ралі-цаваліныя дасягнула найбольшых раз-мераў, дзяля эксплаатацыі работчых сілы да гэтай высокай ступені, якой ні велькі ні толькі ў пасляваенныя годы, але нават і да вайны.

Прымаючы над увагу статыстычныя даныя адносна вытворчасці канальна-ў і ліку занятых пры гэтым работчых, якіх публікуюцца сыстэматычна, ды-тут можна больш лёгка, чымся ў і-ныхх галінах прамысловасці, выявіць сапраўднае становішча справы, пац-вядзёнае яго лічбамі:

Г О Д	Чугун	Сталь	Вагон. пароб.	Рабо-чых
1913	1055	1774	1203	48073
1923	520	1130	770	62522
1924	365	673	488	34143
1925	316	762	584	35992
1926	327	789	562	33539
1927 1 чэр.	129,7	307	210	42756
2 «	123,7	296,7	204	43984
3 «	167	335	246	45162

Г О Д	Здабв. у тис. тон	Лік работчых	%	Прырост на 1 работч. аду ў літв. г.	%	Прырост на 1 работч. аду ў літв. г.	%
1913	40727	120116	100	1143	100	5576	100
1922	34832	212913	177	571	50	—	—
1923	36098	215655	180	571	50	4106	73.6
1924	32225	151041	126	693	60	4700	84
1925	29080	124303	103	938	82	6035	108
1926	35766	114123	95	1118	93	7194	129
1927	37800	112500	93	1157	101	—	—
				1253	109,6	—	—

З гэтай табліцы відаць, што пачы-наючы з 1924 году, колькасць заня-тых у вытворчасці работчых востра-падае, з прычыны масавых сьваражы-на, а адначасна шпаркі тэмпа расьце прадукцыі прамысловасці работчых.

Такім чынам, у выніку правядзё-на ў вугольнай прамысловасці ў 1924—1927 г.г. рацыяналізацыі, ву-гальным баронам удалося больш як

